

Redegjørrelse etter åpenhetsloven

Vedtatt i Skistyremøte 1, 2024-2026, 27. juni 2024.

Innledning

I dette notatet redegjøres det for Norges Skiforbunds (NSF) arbeid med aktsomhetsvurderinger knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i tråd med kravene i åpenhetsloven.

Dette er den andre redegjørelsen NSF gjør i tråd med kravene i åpenhetsloven.

NSFs formål, slik det er beskrevet i NSFs lov, er: «Norges Skiforbunds (NSFs) formål er å lede norsk skiidrett og arbeide for å utvikle egen aktivitet, organisasjon, økonomi og ansatte, slik at forbundet imøtekommer de krav og utfordringer som Norges Skiforbunds medlemmer, norsk idrett og internasjonal idrett stiller, samt å representere skiidretten internasjonalt.»

Skiforbundets visjon er Skiglede for alle. Organisasjonens arbeidet skal preges av frivillighet, demokrati, åpenhet, lojalitet og likeverd. All aktivitet skal bygge på verdiene felleskap, mestring, ærlighet og ansvarlighet.

På Skitinget, organisasjonens høyeste organ, 8. til juni i år, ble det vedtatt en ny strategi hvor organisasjonens samfunnsrolle står sentralt. Strategiens innsatsområder (Mangfold og rekruttering, Utøvere og rollemodeller, Arrangementer og anlegg og Ansvarlighet og utvikling) er videre nært knyttet opp mot FNs bærekraftsmål.

Illustrasjon: Organisasjonens fire innsatsområder og aktuelle bærekraftsmål.

I arbeidet med åpenhetsloven og kartlegging av risiko knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold har virksomheten videreført en risikobasert prioritering.

Følgende er prioritert:

1. Forankring av ansvarlighet.
2. Aktsomhetsvurdering av virksomhetens egen risiko.
3. Aktsomhetsvurdering av risiko hos de omsetningsmessig største leverandørene.

1. Forankring av ansvarlighet

Det er styret som er øverst ansvarlige for å påse at det eksisterer gode retningslinjer og en policy for håndtering av negative konsekvenser eller risiko knyttet til menneskerettigheter og anstendig arbeid. Ansvar for at virksomheten utøver en bærekraftig forretningspraksis i det daglige, inkludert at åpenhetsloven følges, ligger hos generalsekretær og NSF's ledergruppe.

Organisasjonen har utarbeidet Etiske retningslinjer for Skiidretten. Disse ble sist oppdatert i 2019 og er tilgjengelig [her](#). Retningslinjene skal revideres kommende år, blant annet for ytterligere å ta høyde for de krav Åpenhetsloven stiller.

Alle medarbeidere og tillitsvalgte plikter å gjøre seg kjent med de Etiske retningslinjene.

Skiforbundet har videre en Etisk komite som opererer etter mandat fastsatt av Skitinget. Komiteen fikk også på Skitinget i år en utvidet beskrivelse av komiteens virke forankret i NSF's lov.

Sentralt for NSF er også bevisstgjøring overfor leverandører.

NSF er en del av norsk idrett og Norges Idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF), og dermed underlagt NIFs lov. NIF utarbeidet og vedtok nye [retningslinjer](#) for leverandører («supplier code of conduct») i januar 2022. NSF benytter disse retningslinjene ved inngåelse av nye avtaler for ansvarliggjøring av sine leverandører.

NIF har også en [internasjonal strategi](#) som blant annet omtaler norsk idretts forhold til menneskerettigheter, som igjen er tuftet på ILO-erklæringene. NSF, som medlem av norsk idrett, slutter opp om denne.

2. Aktsomhetsvurdering av virksomhetens egen risiko

Skiforbundet har gjennomført aktsomhetsvurdering av egen virksomhet.

Virksomheten berører mange mennesker i Norge gjennom skiaktivitet og det er disse som er den største gruppen av interessenter. Mer enn 1,8 millioner nordmenn utøver en eller annen for skiaktivitet jevnlig. Rundt 110 000 av disse er medlemmer i en av landets nesten 1100 skiklubber. NSF er ikke kjent med at virksomheten utøver direkte negative konsekvenser når det gjelder menneskerettigheter og anstendig arbeid overfor organisasjonens medlemmer, det bredere lag av landets skientusiaster eller andre interessenter for øvrig.

NSF er en norskregistrert virksomhet og er underlagt norsk lov. I Norge ivaretas rettigheter gjennom lovgivning.

Det er et godt samarbeid mellom virksomhetens Arbeidsmiljøutvalg og verneombud og ledelse der førstnevnte blir godt involvert i HMS-relaterte spørsmål og forhold.

Virksomheten har flere ansatte på midlertidige kontrakter, blant annet som følge av sportslige sesong- eller periodebaserte ansettelse. Kontraktsforholdene vurderes samtidig som ryddige, og det foretas årlig gjennomgang av midlertidige kontrakter for å sikre etterlevelse av Arbeidsmiljøløvens §14-9.

3. Aktsomhetsvurdering av risiko hos de omsetningsmessig største leverandørene.

NSF har over 2 700 registrerte leverandører. I perioden juni 2023 til mai 2024 ble det foretatt utbetalinger til 1 214 av disse. De spenner fra privatpersoner og enkeltmannsforetak til store globale selskaper. Det er gjort en grovinndeling av disse for å kunne gjøre en risikobasert prioritering.

NSF har foretatt en aktsomhetsvurdering av de 25 største leverandørene basert på omsetning i 2023, hvor de tilhørende underleverandører/produsenter er inkludert i vurderingen. Disse 25 leverandørene utgjorde ca. 29 % av utbetalingene gjennom året.

Metodikk

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) har utarbeidet en [høyrisikoliste](#) i forbindelse med grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden. Listen vurderer risiko knyttet til

- Bransjer
- Geografisk tilhørighet hos leverandører/underleverandører/produsenter
- Enkeltprodukter

Listen brukes i offentlige anskaffelser og vurderes som en god kilde for å gjøre aktsomhetsvurderinger av egne leverandørkjeder. Denne ligger til grunn for NSF's egen aktsomhetsvurdering.

Risikovurderinger av topp 25

I NSF er de 25 leverandørene (og deres underleverandører) i følgende bransjer:

- Bank og forsikring
- Arrangører av ski-arrangementer i Norge
- Klær/tekstil, inkludert profileringsmateriell
- Bil/leasing
- Hotell
- Reise og frakt
- Medisinsk

Bransjene er identiske som ved forrige redegjørelse, men kategorien profileringsmateriell er lagt til under klær/tekstil.

Det er foretatt en gjennomgang av høyrisikolisten til DFØ opp mot disse bransjene, der følgende risiko ble identifisert i enkelte av bransjene NSF har på sin liste:

Bransjer på høyrisikoliste	Risikoklassifisering
Kjøp av medisinsk forbruksmateriell/utstyr	Høy risiko i sammenstilling, komponent og råvare
Tekstiler, arbeidsklær og fottøy	Høy risiko i sammenstilling, komponent og råvare
Kjøp av biler og andre kjøretøyer	Lav risiko i sammenstilling, middels høy risiko i komponentindustrien og høy risiko i råvareindustrien

Det er altså 3 av 7 bransjer i NSF's topp 25-liste av leverandører som har vesentlig risiko tilknyttet en eller flere deler av leverandørkjeden.

Øvrige fire bransjer innenfor hotell, reise, arrangører av ski-arrangementer i Norge og bank og forsikring utgjør svært liten risiko i første og andre leverandørledd etter DFØs standarder.

Her følger videre egne vurderinger av øvrige bransjer på topp 25:

Bransje	Direkte	Underleverandører	Råvare
Hotell	Svært lav hos vurderte leverandører. Geografisk tilhørighet vil kunne påvirke dette	Lav	Råvarer i hotellvirksomhet kan være mat og tekstiler, møbler mv. Det er høy risiko innenfor kaffe, te, sukker og tomat. Tekstiler, lyskilder og i råvareproduksjon av møbler er det høy risiko
Reisebyrå	Svært lav. ISO-sertifisering, etiske retningslinjer, høye krav til leverandører og samarbeidspartnere	Lav, som følge av krav fra kunde (reisebyrå)	
Arrangør av ski-arrangementer i Norge	Svært lav	Lav	Høy risiko innenfor mat og drikke (se over)
Bank og forsikring	Svært lav, bransjen har mange store aktører som faller innenfor åpenhetsloven selv	Lav	Høy risiko innenfor IKT og elektronikkprodukter, kontor rekvisita

NSF har en kontinuerlig dialog med de leverandørene som har størst påvirkningskraft ut mot råvareledet med det formål å avdekke evt. kritikkverdige forhold.

For leverandører der det er vesentlig risiko tilknyttet en eller flere deler av leverandørkjeden skal NSF's ledergruppe gjøre seg godt kjent med disse leverandørenes egne aktsomhetsvurderinger, og løpende vurdere iverksettelse av tiltak, inkludert det å etterspørre mer informasjon.

Rapportering og offentliggjøring av informasjon

Åpenhetsloven gir i §§ 6 og 7 den som ønsker informasjon om virksomhetens arbeid med og oppfølging av aktsomhetsvurderinger, som definert av § 4 i loven, rett til å kreve slik informasjon. Det gis også føringer for hvordan informasjon skal gis.

Forespørselen skal være skriftlig, og skal gjelde hvordan virksomhet håndterer faktiske og mulige negative konsekvenser knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i leverandørkjedene. Dette omfatter både generell informasjon og informasjon knyttet til en særskilt vare eller tjeneste som virksomheten tilbyr.

Henvendelser og spørsmål knyttet til informasjon og arbeidet med bærekraft eller åpenhetsloven kan rettes til organisasjonssjef Ola Keul (ola.keul@skiforbundet.no)